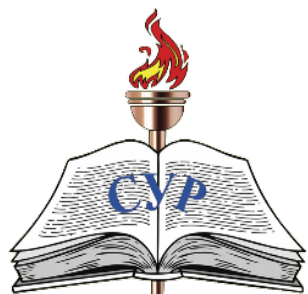

Засуджуємо звірства російської федерації над мирним українським народом!

ВІЛЬНЕ СЛОВО

XXXIII-й РІК НОВОГО ВИДАННЯ /Н-р 21-22/ ЛИСТОПАД 2023 р./ ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА 1949 р.

Культурно-просвітницький часопис Союзу українців Румунії

МІЖНАРОДНА КОНФЕРЕНЦІЯ «ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В РУМУНІЇ – НАГОДА ДЛЯ РОЗДУМІВ ПРО ГЕОПОЛІТИЧНІ ВИКЛИКИ В РЕГІОНІ» – 9 стор.

ПОЛІТИЧНА ЗАЯВА З НАГОДИ ДНЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ У РУМУНІЇ

Напередодні Дня української мови у Румунії, який щорічно відзначається 9 листопада, Микола-Мирослав Петрецький наголосив з трибуни Парламенту Румунії, що мовне розмаїття є фундаментальним елементом нашої європейської культури і, відповідно, румунського суспільства в цілому, що не лише збагачує нашу культурну спадщину, а й сприяє створенню клімату гармонійного співіснування та взаємоповаги.

Він підкреслив, що українська громада, третя за чисельністю етнічна меншина в Румунії, робить значний внесок як у збагачення мультикультурного та поліетнічного простору Румунії, так і в соціальний та економічний розвиток румунського суспільства, зберігаючи та передаючи рідну мову та культурні цінності з покоління в покоління. А День української мови дає нам можливість замислитися над важливістю мовного розмаїття та популяризації рідної мови в процесі формування етнічної та культурної ідентичності.

У той же час, депутат зазначив, що, хоча румунська держава є прикладом передової практики у сфері просування та збереження прав національних меншин, на жаль, ми все ще стикаємося з випадками, коли місцева влада діє всупереч духу різноманітності та міжкультурного діалогу, що просувається на центральному рівні. У зв'язку з цим він навів приклад з серпня цього року, коли кошти, виділені Марамурською повітовою радою на відновлення Педагогічного ліцею імені Тараса Шевченка в місті Сігету Мармаціей, єдиного румунського навчального закладу з українською мовою викладання всіх предметів, який перебуває в незадовільному технічному стані, були витрачені місцевою радою на організацію фестивалю фолк-музики.

(Продовження на 2 стор.)

Лумініца Одобеску: ЄС має підтвердити свою рішучу підтримку України стільки часу, скільки це буде необхідно

Міністерка закордонних справ Румунії Лумініца Одобеску, у понеділок, 13 листопада 2023 року, взяла участь у засіданні міністрів закордонних справ країн-членів ЄС, що відбулося у Брюсселі. Про це повідомляє МЗС Румунії. Однією з трьох центральних тем засідання було обговорення наслідків агресії Росії проти України. Зокрема, міністри закордонних справ країн ЄС обмінялися думками щодо останніх подій в регіоні та підтримки України з боку ЄС.

Глава МЗС Румунії Лумініца Одобеску зазначила, що в умовах, коли Росія готується до довготривалої війни, ЄС має підтвердити свою рішучу підтримку України стільки часу, скільки це буде необхідно. Вона сказала, що з цією метою необхідно завершити розробку всеосяжного пакету допомоги Україні та ухвалити його на засіданні Європейської Ради у грудні 2023 року.

«Цей пакет має включати макрофінансову підтримку України, в тому числі в рамках Європейського фонду миру, нові санкції проти Росії, прийняття безпечових зобов'язань ЄС на підтримку України, а також згоду лідерів на початок переговорів про вступ України та Республіки Молдова до ЄС», – зауважила Лумініца Одобеску.

Глава румунського зовнішньополітичного відомства наголосила на необхідності підготувати комплексний і серйозний пакет допомоги для України, який має бути схвалений на засіданні Євро Ради у грудні. «Ми маємо надіслати потужний політичний сигнал про те, що немає простору для вагань, для втоми у нашій підтримці України», – наголосила Лумініца Одобеску.

У цьому контексті міністерка привітала рекомендацію Європейської Комісії Раді ЄС розпочати переговори про вступ з Україною та Р.Молдова, а також позитивну оцінку вирішального прогресу, досягнутого в проведенні цими двома країнами реформ, включену до «Пакету розширення ЄС 2023». Вона також підкреслила важливість продовження дипломатичних зусиль з метою посилення світової підтримки Формули миру Володимира Зеленського.

Лумініца Одобеску додала, що Румунія підтримує схвалення 12-го пакета санкцій проти Росії.

У Румунії відкрився Центр підготовки пілотів F-16, де навчатимуться й українські льотчики

Міністр оборони Румунії Ангел Тилвер разом із нідерландською колегою Кайсою Оллонгрен у понеділок, 14 листопада, відкрили навчальний центр винищувачів F-16 на військово-повітряній базі Фетешть, де разом з румунськими та натівськими пілотами навчатимуться і льотчики з України. За попередніми оцінками, навчання пілотів в Європейському навчальному центрі F-16, що розташований за 150 кілометрів на схід від Бухареста, триватимуть пів року.

Центр F-16 був створений на базі угоди про співпрацю між країнами-членами НАТО, згідно з якою Міністерство оборони Румунії надає авіабазу і навчально-тренувальну базу, ВПС Нідерландів – літаки F-16, а відома американська компанія «Локхід Мартін», виробник літаків, забезпечує інструкторів і технічний персонал для проведення навчань.

У дописі в мережі X, президент України Володимир Зеленський подякував своєму румунському колезі Клаусу Йоганнісу та прем'єр-міністру Нідерландів Марку Рютте за втілення в життя раніше досягнутих домовленостей про оснащення військово-повітряних сил його країни вискоєфективними західними літаками та навчання українських пілотів керувати ними.

«Відкриття в Румунії центру підготовки пілотів F-16, на базі якого проходять навчання наші льотчики, – це важливий практичний внесок в авіаційну коаліцію» – написав Володимир Зеленський. Наразі українські льотчики проходять підготовку у США та Данії.

ПОЛІТИЧНА ЗАЯВА З НАГОДИ ДНЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ У РУМУНІЇ

(Закінчення. Поч на 1 стор.)

Микола-Мирослав Петрецький нагадав, водночас, що в безпосередній близькості від Румунії вже понад 620 днів триває повномасштабна війна, розв'язана російською федерацією не лише проти України та права українського народу вирішувати своє майбутнє, проти української мови та культури, а й проти цінностей європейської демократичної спільноти, які ми всі поділяємо.

Він наголосив на тому, що кремлівський режим посилює свої зусилля, спрямовані на руйнування майбутнього України, а в деяких випадках навіть на стирання української ідентичності як серед українського населення, так

і серед української діаспори, в тому числі через заохочення мови ворожнечі та спроби розколу, а також через кампанії з підливу традицій та поділу українських громад.

«Проте, українська мова стала символом стійкості та єдності, що спонукає нас і надалі зберігати солідарність та єдність у нашому твердому прагненні зберігати, просувати та захищати демократію та наші європейські цінності, а у світі, що постійно змінюється, де різноманітність є джерелом процвітання та порозуміння, збереження рідної мови стає важливою опорою для підтримання мирного співіснування, міжетнічного порозуміння та подальшого прогресу суспільства, а також дає нам можливість зміцнювати зв'язки між громадами», – сказав голова СУР.

Насамкінець Микола-Мирослав Петрецький заявив, що Союз українців Румунії продовжує свої зусилля щодо збереження та увічнення української мови, організовуючи заходи, присвячені збереженню та популяризації рідної мови, освіти рідною мовою, богослужіння рідною мовою, у тому числі зміцненню діалогу та двосторонніх відносин у різних сферах, а також транскордонного співробітництва між прикордонними регіонами Румунії та України, повністю усвідомлюючи важливість збереження мовної та культурної ідентичності української громади в Румунії, разом з підтримкою толерантності, різноманітності та взаємної поваги, які однозначно складають основу будь-якого демократичного та процвітаючого суспільства.

З діяльності голови СУР, депутата Миколи-Мирослава ПЕТРЕЦЬКОГО

Микола Мирослав Петрецький взяв участь у зустрічі з Президентом України

Як представник українців у Парламенті Румунії, голова Союзу українців Румунії Микола-Мирослав Петрецький мав честь взяти участь у вівторок, 10 жовтня, у спільній зустрічі Голови Сенату Ніколая Чуке і тимчасового виконувача обов'язків Голови Палати депутатів Альфреда Сімоніса з Президентом України Володимиром Зеленським, під час його першого офіційного візиту до Бухареста.

Миколу-Мирослава Петрецького також запросили взяти участь у переговорах між Прем'єр-міністром Марчелом Чолаку та главою Української держави у палаці Вікторія. З цієї нагоди він привітав українського президента в Румунії і був радий можливості знову зустрітися з ним, цього разу в Бухаресті.

Під час переговорів румунське керівництво запевнило українську сторону у подальшій всеосяжній та послідовній підтримці України та українського народу. Також було домовлено про підвищення двосторонніх відносин до рівня Стратегічного партнерства – найвищого рівня

співробітництва між двома країнами.

Було також обговорено питання захисту прав осіб, які належать до національних меншин, враховуючи те, що в Румунії про-

живає велика українська громада, а в Україні – велика румунська громада. Ці дві меншини виступають в якості містка між Румунією та Україною.

Поточна фінансова ситуація Радіо Румунії та Суспільного телебачення

Критичне фінансове становище, в якому опинилися Радіо Румунія та Румунське суспільне телебачення свідчить про те, що ці дві установи потребують невідкладної фінансової допомоги ще до підвищення мінімальної заробітної плати. Дізнавшись про це Микола-Мирослав Петрецький забив на сполох

ріальних студій, при послідовному підході до суспільної місії та охоплення широких сфер суспільного життя, таких як новини, освіта, мистецтво, культура, документалістика/реклама та етнічні меншини, бюджетні видатки значно скоротилися, майже до рівня 2005 року.

Микола-Мирослав Петрецький привернув увагу прем'єр-міністра на те, що ця нестабільна фінансова ситуація призвела до того, що значна частина виконавчого персоналу отримує заробітну плату за мінімальною ставкою, що викликає занепокоєння і суперечить необхідності підвищення заробітної плати відповідно до законодавчих положень.

У випадку Румунського радіо наслідком є зменшення вдвічі потужності середньохвильових передавачів у нічний час, у тому числі програм іномовлення. Водночас річний бюджет Суспільного телебачення також не враховує додаткові витрати на великі заходи, які транслюють його телеканали і не покриває витрати на розвиток та інвестиції.

Діяльність цих двох державних установ, надзвичайно важливих у демократичній та сучасній державі, векторів поширення європейського та євроатлантичного меседжу, потребує невідкладних заходів з боку уряду, – зазначив депутат у своєму запиті.

у депутатському запиті, який направив прем'єр-міністру Марчелу Чолаку 9 жовтня.

За останні 18 років, незважаючи на збільшення кількості каналів чи терито-

Голова СУР взяв участь у телепередачі «Співжиття» на телеканалі TVR1

Прихильність Союзу українців Румунії до освіти українською мовою та до української культури, співпраця з органами місцевого самоврядування та підтримка України на тлі сучасних загроз європейській безпеці, стали основними темами, на яких Микола-Мирослав

Петрецький зосередився в розмові з журналісткою Камелією Векару в рамках програми «Співжиття» Суспільного телебачення (TVR).

Голова СУР скористався нагодою, щоб детально розглянути кожну з цих тем та підкреслити їх важливість для української громади і для відносин між Румунією та Україною, спираючись на трьох великих заходах, організованих останнім часом Союзом українців Румунії.

(Закінчення на 4 стор.)

З діяльності голови СУР, депутата Миколи-Мирослава ПЕТРЕЦЬКОГО

Зі святом, вас педагоги!

Знагоди Всесвітнього дня вчителя, який відзначається щороку 5 жовтня, Микола-Мирослав Петрецький підкреслив з трибуни Парламенту тверду прихильність Союзу українців Румунії до освіти, передусім освіти рідною мовою, шляхом постійної підтримки вчителів, які викладають українську чи українською мовою та є невід'ємною складовою української громади.

Вчителі є фундаментальною основою системи освіти, роблячи вирішальний внесок у розвиток знань, навичок і цінностей, необхідних для прогресу демократичного суспільства і, незалежно від умов, вони залишаються відданими своїй місії.

Для національних меншин Румунії Всесвітній день вчителя має особливе значення, оскільки вчителі відіграють життєво важливу роль у збереженні мови, традицій і звичаїв. Вчителі виховують і захищають збереження та передачу національної ідентичності, сприяючи збагаченню європейської культури і підтримці різноманітності в багатокультурному суспільстві.

У своїй політичній заяві депутат зазначив, що Союз українців Румунії проявляє постійну турботу про освіту рідною мовою, пропонуючи підтримку вчителям шляхом організації конкурсів, курсів підвищення кваліфікації та оснащення їхніх кабінетів, підтримуючи їх у роботі та професійній діяльності.

Микола-Мирослав Петрецький звернувся до своїх колег із публічним закликом підтримати вчителів на законодавчому рівні, щоб забезпечити їм належні умови праці та високий статус, оскільки саме педагоги знаходять відповідні рішення для задоволення всіх потреб і прагнень молодого покоління та гарантують підготовку майбутніх фахівців.

Всесвітній день вчителя був проголошений у 1994 році, коли була прийнята Резолюція ЮНЕСКО, яка заохочує і визнає значний внесок вчителів у розвиток суспільства через навчання і наставництво майбутніх поколінь.

Всесвітній день вчителя був проголошений у 1994 році, коли була прийнята Резолюція ЮНЕСКО, яка заохочує і визнає значний внесок вчителів у розвиток суспільства через навчання і наставництво майбутніх поколінь.

Голова СУР взяв участь у телепередачі «Співжиття» на телеканалі TVR1

(Закінчення. Поч. на 3 стор.)

Йдеться зокрема про «Національну нараду вчителів української рідної мови», про «Стратегії посилення діяльності державних адміністрацій на місцевому рівні в громадах компактного проживання національних меншин» та про симпозіум «Наслідки повномасштабної російської агресії проти України: досвід для нової системи безпеки на континенті».

Микола-Мирослав Петрецький підкреслив, що освіта українською мовою та українська культура є фундаментальними стовпами ідентичності української громади і, що Союз українців Румунії постійно працює над їх популяризацією та розвитком, залучивши понад 80 вчителів з усієї країни, представників повітових шкільних інспекторатів, видатних лідерів української громади, у тому числі Президента Світового конгресу українців Павла Грода, до проведення глибокого аналізу навчального процесу з української мови та літератури.

Говорячи про співпрацю з органами місцевого самоврядування він наголосив на необхідності адекватного представництва української громади в структурах місцевого самоврядування, зміцнення відносин між місцевими адміністраціями та українською громадою в різних регіонах країни та залучення української громади до процесів прийняття рішень на місцевому рівні. Усе це для покращення доступу до якісних громадських послуг шляхом використання можливостей фінансування та розробки стратегій, необхідних для розвитку громад.

Останній пункт розмови був присвячений підтримці України на тлі сучасних загроз європейській безпеці та постійним зусиллям Румунії в цьому напрямку, які сприяють зміцненню стосунків між двома країнами. Голова СУР наголосив на необхідності посилення солідарності та співпраці між європейськими державами перед викликами їхньої безпеки, оскільки конфлікт в Україні – це не лише агресія проти однієї країни, а й виклик фундаментальним цінностям об'єднаної Європи.

Законопроект про обізнаність щодо наслідків споживання наркотиків

Як представник української меншини в Парламенті Румунії, у вівторок, 26 вересня, Микола-Мирослав Петрецький подав законодавчу пропозицію, націлену на вирішення однієї з найбільших соціальних проблем, з якою наразі стикається Румунія – вживання наркотиків! Це явище викликає надзвичайне занепокоєння в нашій країні, а ситуація набуває катастрофічного характеру.

Ініційований ним законопроект має на меті доповнити Закон про телерадіомовлення № 504/2002 і передбачає проведення інформаційних кампаній про небезпеку вживання наркотиків на телебаченні та радіо з метою висвітлення шкідливих наслідків вживання наркотичних речовин та важливості боротьби з цим явищем.

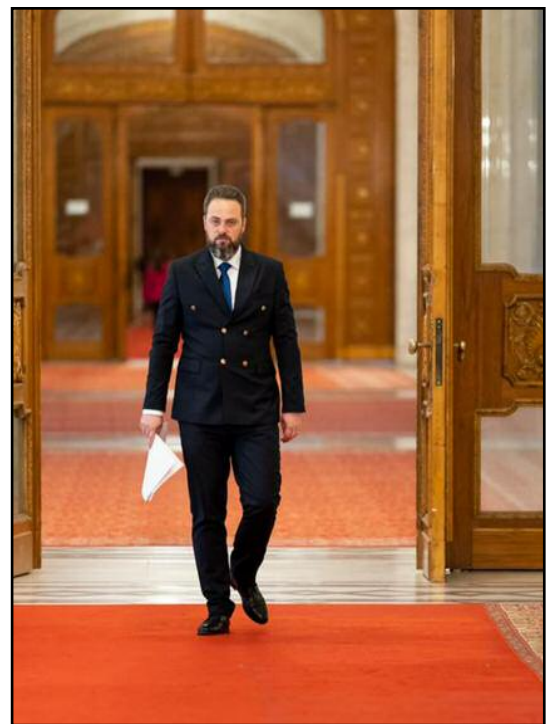
Цим самим буде забезпечена правова основа для проведення інформаційних кампаній з метою підвищення обізнаності населення та надання громадянам необхідної інформації, у тому числі про існування реабілітаційних центрів для наркозалежних осіб. За останні три роки кількість людей, які звертаються по допомогу в боротьбі з наркозалежністю, зросла на 25%,

тому існує реальна потреба в профілактиці та лікуванні.

Для того, щоб ця інформація дісталася до всіх громадян Румунії, законодавча пропозиція передбачає, що в регіонах, де понад 10% населення складають особи, які належать до національних меншин, Румунське суспільне телебачення і Радіо Румунія транслюватимуть повідомлення, визначені Національною радою з питань телерадіомовлення, мовами цих меншин.

Жахлива статистика в галузі охорони здоров'я та громадської безпеки показує, що в Румунії «мільйони» осіб споживають наркотики та свідчить про постійне зниження віку початку вживання різних психотропних речовин. Якщо замислитися над тим, що вік першого прийому психотропних речовин сьогодні вважається на рівні дітей віком 12 років, а наркотиків – на рівні дітей віком 13 років, то ми дійсно стикаємося з надзвичайною ситуацією.

Вживання наркотиків впливає не лише на окремих людей, але й на суспільство в цілому і цей руйнівний вплив проявляється у збільшенні кількості дорожньо-транспортних пригод, спричинених водіями у стані наркотичного сп'яніння (яскравим прикладом є трагедія в селі «2

Май», яка забрала життя двох молодих людей), а також у значних соціальних та економічних витратах, пов'язаних з цим явищем.

Ініційований Миколою-Мирославом Петрецьким нормативно-правовий акт, спрямований на підтримку Національної стратегії боротьби з наркотиками, був схвально сприйнятий представниками парламентських фракцій і буде включений у законодавчий процес з розробки та прийняття (зміни) законів.

Керівництво та структура Союзу українців Румунії

Після проведення загальних зборів, місцевих виборів, повітових конференцій та IX-го з'їзду Союзу українців Румунії (далі СУР), які пройшли із 17 вересня по 22 жовтня 2023 року, СУР має наступну структуру:

ГОЛОВА СУР – Микола-Мирослав Петрецький

РАДА СУР

Микола-Мирослав Петрецький – голова Ради
Василь Пасенчук – перший заступник голови
Богдан Мойсей – перший заступник голови
Ілля Саучук – перший заступник голови
Віктор Семчук – перший заступник голови
Іван Гербіл – заступник голови
Михайло Трайста – заступник голови
Ана Самбор – заступник голови
Іоан Рекало – заступник голови
Ірина Люба Хорват – генеральний секретар
Терезія Шендрою – секретар
Василь Бучута – скарбник
Мирослав Петрецький – член
Гаврило Миколайчук – член
Даніель Серденчук – член
Марія Сабо-Кондрей – членкиня
Лучіка Герман – членкиня
Іляна Леон – членкиня
Даніель Басараба – член
Михайло Думніч – член
Пінтя Марічук – член
Сергій Стулянич – член
Іван Клаудіу Бринзанік – член
Мірела Чукур – членкиня
Олександр Мочернак – член

СКЛАД ПРЕЗИДІЇ СУР

Микола-Мирослав Петрецький – голова Ради
Василь Пасенчук – перший заступник голови
Богдан Мойсей – перший заступник голови
Ілля Саучук – перший заступник голови
Віктор Семчук – перший заступник голови
Іван Гербіл – заступник голови
Михайло Трайста – заступник голови
Ана Самбор – заступник голови
Іоан Рекало – заступник голови
Ірина Люба Хорват – генеральний секретар
Терезія Шендрою – секретар
Василь Бучута – скарбник

АРАДСЬКА ФІЛІЯ СУР

Комітет Арадської філії

Гаврило Мікулайчук – голова
Дмитро Стуляник – перший заступник
Іван Йойкалюк – заступник
Іляна Преда – секретар
Іван Фістер – скарбник
Анна Ганціг – членкиня
Андрій Пряла – член

Місцева організація с. Пинкота

Сільвія Стричіков – голова
Юрій Штеляк – член
Олімпія Бойчук – членкиня

Місцева організація с. Васіле Голдіш

Іван Алексюк – голова
Марія Машница – членкиня
Дмитро Кут – член
Сімона Кучіча – членкиня
Сімона Бучута – членкиня

Місцева організація с. Тирнова

Іван Йойкалюк – голова
Іван Фістер – член
Андрій Пряла – член

Місцева організація с. Шікула

Іван Мікулайчук – голова
Михайло Лавер – член
Дмитро Цудік – член

Місцева організація с. Медерат

Анна Ганціг – голова
Михайло Лонга – член
Іван Рекало – член

Місцева організація с. Дуд

Дмитро Стуляник – голова
Олекса Пінтя – член
Юрій Петрік – член

Місцева організація с. Дреуц

Василь Логош – голова
Мельничук Анна – членкиня
Йонела Местеканян – членкиня

Місцева організація с. Ариняг

Нафія Ферцаді – голова
Флоріка Курак – членкиня
Марія Пряла – членкиня

Місцева організація Кішлака

Мотря Курак – голова
Петро Петрецький – член
Михайло Лонга – член

Місцева організація с. Тауц

Ілля Андрашук – голова
Марія Журка – членкиня
Анна Матешук – членкиня

БІГОРСЬКА ФІЛІЯ СУР

Склад комітету Бігорської філії

Думнич Михайло – голова
Пап Наталія – перший заступник голови
Думнич Діана – заступник голови
Пасенчук Іван – секретар
Штецка Іоана-Еліза – скарбник

БОТОШАНСЬКА ФІЛІЯ СУР

Комітет Ботошанської філії

Віктор Семчук – голова
Павло Білокопитюк – перший заступник
Яворенчук Дмитро – заступник
Микола Панеський – скарбник
Юрій Джуранюк – секретар
Корнелія Козлак – членкиня
Клаудія Косміна Майданюк – членкиня

Місцева організація м. Ботошани

Павло Білокопитюк – голова
Еміль Мога – заступник
Алін Сеукалюк – секретар
Бриндуша Олтян – членкиня
Доріца Гузу – членкиня

Місцева організація м. Дорогой

Дору Дуткович – голова
Дойна Олена Енаке – заступник
Крістіан Кукоряну – секретар
Юліан Константин – член
Чіпріан Драгош – член

Місцева організація м. Бучеча

Олена Крістіана Кобзару – голова
Крістіан Семчук – заступник
Микола Гавреш – секретар

Місцева організація с. Тудор Владіміреску

Мітіка Хромей – голова
Родіка Гушу – заступник
Некулай Хромей – секретар

Місцева організація с. Киндешти- Буковина

Дмитро Яворинчук – голова
Корнелія Козлак – заступник
Корнел Драй – секретар
Юліана Ватаманюк – членкиня
Клаудія Косміна Майданюк – членкиня

Місцева організація с. Киндешти II

Оана Савін – голова
Костянтин Гринчук – заступник
Марінела Ветуй – секретар

Місцева організація с. Рогожешти

Юрій Джуранюк – голова
Микола Семенюк – скарбник
Василь Іваничук – секретар

БУХАРЕСТСЬКА ФІЛІЯ СУР

Комітет Бухарестської філії

Михайло Трайста – голова
Богдан Мойсей – перший заступник
Ірина Ковач – заступник
Роман Петрашук – заступник
Штефанія П'єтрян – секретар
Феліція Раду – скарбник
Терезія Шендрою – членкиня
Христина Штірбец – членкиня
Богдан Костюк – член
Віолета Циганіску – членкиня
Ольга Біловольська – членкиня
Анна Віцелару – членкиня
Віолета Йоана Нагец – членкиня

(Продовження на 6 стор.)

Керівництво та структура Союзу українців Румунії

ГАЛАЦЬКА ФІЛІЯ СУР

Комітет Гадацької філії

Іляна Леон – голова
Анішоара Негуре – перший заступник
Лоредана Аліна Чоботаріу – заступник
Адріана Ікім – секретар
Віоріка Негуре – скарбник
Ана Лариса Пелін – членкиня

ЯСЬКА ФІЛІЯ СУР

Комітет Яської філії

Данієл Серденчук – голова
Віктор Григорчук – перший заступник
Сорін Скальський – заступник
Іван Лейба – секретар
Вірджінія Григорчук – скарбник
Тимофій Маковей – член

КАРАШ-СЕВЕРІНСЬКА ФІЛІЯ СУР

Комітет Караш-Северінської філії

Данієль-Василь Бесараба – голова
Іван Малиновський – перший заступник
Іван Росоха – заступник
Христина-Марія Бігунець – секретар
Сілвіу Йонуц Шийко – скарбник
Ольга Сімеску – членкиня
Василь Дзіцак – член

Місцева організація м. Аніна

Всеволод-Тарас-Зиновій Вершигора – голова
Штефан-Аурел Пасканюк – заступник
Георге Тарасоф – секретар

Місцева організація с. Жупа

Василь Цімбота – голова
Ніколета Анна Цімбота – секретар
Іван Сідей – член

Місцева організація м. Решіца

Данієль-Василь Бесараба – голова
Василь Шімоня – заступник
Андрея-Маріanela Кязна – секретар

Місцева організація м. Карансебеш

Іван Росоха – голова
Іван Малиновський – заступник
Христина Марія Бігунець – секретар
Василь Руснак – скарбник
Ольга Сімеску – членкиня

Місцева організація м. Копачеле

Михайло Мірча Міштінанін – голова
Юрій Савінець – заступник
Марія Шутак – секретар

Місцева організація с. Зоріле

Юрій Сопко – голова
Іван Ігнатишин – заступник
Іван Ловрович – секретар

Місцева організація с. Корнуцел

Іван Шийко – голова
Микола Сокач – заступник

Іван Чабрун – секретар
Дмитро Цупер – скарбник
Юрій Попович – член

Місцева організація с. Селбеджелул Ноу

Василь Дзіцак – голова
Василина Бойчук – заступник
Юрій Лонга – член

КЛУЗЬКА ФІЛІЯ СУР

Комітет Клузької філії

Іван Гербіл – голова
Серйожа-Іван Грінь – перший заступник
Олександр Боцок-Малярчук – заступник
Ана-Світлана Онужик – секретар
Каріна Рагован – скарбник
Сімона Мітітел – членкиня

МАРАМУРЕСЬКА ФІЛІЯ СУР

Комітет Марамороської філії

Мирослав Микола Петрецький – голова
Василь Пасинчук – перший заступник
Іван Рекало – перший заступник
Пінтя Марічук – перший заступник
Анна Самбор – заступник
Юра Мочернак – заступник
Михайло Іван Лаурук – заступник
Мірела Чукур – секретар
Сергій Стуляник – скарбник
Михайло Нарчіс Бобрюк – член
Віктор Матус – член
Маріана Стела Грінь – членкиня
Ірина Йордекіану – членкиня
Гафія Челенюк – членкиня

Місцева організація м. Бая Маре

Степан Бучута – голова
Василь Хлістей – перший заступник
Марія Саука – заступник
Оксана Флореску – секретар
Кріна Валерія Косма – скарбник

Місцева організація с. Великий Бичків

Михайло Нарцис Бобрюк – голова
Віолета Іфтімюк – перший заступник
Анна Гера – заступник
Маріана Барта – секретар
Мірча Глодян – скарбник
Анджела Гринюк – членкиня
Анна Калина – членкиня
Даліда Онча – членкиня
Михайло Борис Бобрюк – член
Деніса Ріскеу – членкиня
Анджела Габрієла Іван – членкиня

Місцева організація с. Бистрий

Ірина Йордекіану – голова
Анна Дучук – перший заступник
Маріана Лучія Нан – заступник
Анка Ленуца Дутчук – секретар
Марія Йордекіану – скарбник
Лучія Йонела Грицюк – членкиня
Марія Магяр – членкиня

Місцева організація с. Красна Вишеулуй

Юрій Мочернак – голова
Олександр-Юра Мочернак – перший заступник
Георге-Мітруц Деміан – заступник
Мітруц Арделян – заступник
Крісті-Василь Бежера – секретар
Лівіу Гава – скарбник
Віоріка Красук – членкиня
Юрій Бойчук – член
Іляна Горган – членкиня
Василь Мартинюк – член

Місцева організація с. Коштюй

Гафія-Христина Челенюк – голова
Анджела-Міхаєла Лавіца – перший заступник
Лоредана Романюк – заступник
Анна Гусарчук – секретар
Беатріс Боднарюк – скарбник

Місцева організація с. Кричунів

Віктор Матус – голова
Йонук Петровай – перший заступник
Іван-Флорін Калинка – заступник
Лариса Кулиняк – секретар
Ірина Нямчук – скарбник
Тодора Коман – членкиня
Марія Мойсюк – членкиня
Юрій Уліч – член
Іван Немешук – член
Маріан Яримчук – член

Місцева організація Луг над Тисою

Анна Самбор – голова
Василь Гринюк – перший заступник
Міхаєла Руснак – заступник
Адріана Фрасін – секретар
Василь Глодян – скарбник
Маруся-Анджела Месарош – членкиня
Меліса Клемкович – членкиня
Василина Юрашук – членкиня
Михайло Бокоч – член
Адела Бобрюк – членкиня

Місцева організація с. Поляни

Сергій Стуляник – голова
Іван Онча – перший заступник
Михайло Мачока – заступник
Марія Вішован – секретар
Михайло Бойко – скарбник
Сергій Бойко – член
Дмитро Росуш – член
Михайло Ксін – член
Іван Якобчук – член
Міоара Пістін – членкиня
Настака Бежера – членкиня

Місцева організація с. Ремети

Василь Пасинчук – голова
Іван Клаудіу Бринзаник – перший заступник
Наталка Мачока – заступник

(Продовження на 7 стор.)

Керівництво та структура Союзу українців Румунії

Анна Марія Ковач – секретар
Наташа Шофінець – скарбник
Анна Білушак – членкиня
Давід Василь Шофінець – член
Марія Штефан – членкиня
Іван Юрій Штець – член

Місцева організація с. Репедя

Іван Рекало – голова
Адріан Чінар – перший заступник
Дмитро Кліпей – заступник
Іляна Штецька – секретар
Цудик Петро – скарбник
Міхаєла Канюка – голова молодіжної організації
Анна Чінар – голова жіночої організації
Іван Красюк – член
Василь Красюк – член

Місцева організація с. Вишня Рівна

Михайло Іван Лаурук – голова
Мирослав-Микола Петрецький – перший заступник
Микола Гріжак – заступник
Анна Гріжак – секретар
Маріана Попович – скарбник
Василь-Крістіан Семенюк – член
Микола Лева – член
Анна Проданюк – членкиня
Юрій Гріжак – член
Іван Проданюк – член

Місцева організація с. Рускова

Пінтя Марічук – голова
Мороз В. Марія – перший заступник
Ана-Міхаєла Мікулайчук – перший заступник
Марія Т. Мороз – заступник
Анна Коржук – секретар
Іоан Боднар – скарбник
Петро Біляк – член
Анджела Марічук – членкиня
Ірина Саука – членкиня

Місцева організація м. Сігету Мармації

Мірела Чукур – голова
Анджеліка-Вероніка Мікулайчук – перший заступник
Микола Кващук – заступник
Тамара Данч – секретар
Ліліана Привігіей – скарбник
Лівія Роман – членкиня
Василь-Юрій Опрішан – член
Дорін Юрій Гербіль – член

Місцева організація с. Вишавська Долина

Маріана-Стела Грінь – голова
Марія Папарига – перший заступник
Маріус Боднарюк – заступник
Христина Главацька – секретар
Марічіка Шорбан – скарбник
Василь Грінь – член
Маріана Лаурук – членкиня
Клаудіу Арделян – член
Олександр Луцак – член

Місцева організація с. Вішеу де Сус

Іляна Луцай – голова
Ірина Несуй – секретар
Григорій Луцай – скарбник

САТУ-МАРСЬКА ФІЛІЯ СУР

Комітет Сатумарської філії

Ірина Люба Горват – голова
Василь Бучута – перший заступник
Михайло Гава – заступник
Іван Бумбар – секретар
Маріана Рошка – скарбник
Василь Флорін Данко – член
Іван Курак – член

Місцева організація м. Сату Маре

Маріана Рошка – голова
Паул-Іван Бежера-Горват – перший заступник
Михайло Гава – заступник
Віолета-Кармен Морар – секретар
Іван Хригорішан – скарбник
Іван Ілко – член
Маріана Драгош-Гарасимнюк – членкиня

Місцева організація с. Мікула

Василь Бучута – голова
Іван Бумбар – перший заступник
Онофрей Сенука – заступник
Якоб Росуш – секретар
Іляна Калінка – скарбник
Іван Ганціг – член

Місцева організація с. Агріш-Чуперчень

Іван Курак – голова
Василь Поп – заступник
Євдокія Ціля – секретар

Місцева організація с. Мофтін

Василина Карпа – голова
Ірина Ердей – заступник
Олекса Кут – секретар

Місцева організація с. Пеуліан (Доба)

Марія Лавер – голова
Юрій Дзіцак – заступник
Марія Сметанка – секретар

Місцева організація с. Ратешть

Марія Зіман-Хархачі – голова
Дмитро Кут – заступник
Йоана Суч – секретар

Місцева організація с. Тарна Маре

Василь Флорін Данко – голова
Маріана Коньоші – заступник
Марія Летиція Андеркеу – секретар

Місцева організація с. Терешешть

Василина Мотіка – голова
Джорджета Молдован – заступник
Юрій Арделян – секретар

Місцева організація с. Ветіш (Дечебал)

Василь Куриляк – голова
Іван Коржук – заступник
Сімона Маріана Гобан – секретар

СУЧАВСЬКА ФІЛІЯ СУР

Комітет Сучавської філії

Ілля Саучук – голова
Нікуліна Клапон – перший заступник
Олена Торак – заступник
Николай Чокан – заступник
Бриндуша Писларі – заступник
Христина Кідеша – секретар
Овідіу Ткач – скарбник
Михайло Кобзюк – член
Надія Бойчук-Лазер – членкиня
Зірка Янош – членкиня

Місцева організація с. Денила

Віоріка Курелець – голова
Олена Ткачук – заступник
Костел Аурел Нагайчук – секретар
Лівіу Фойчук – скарбник
Аглая Ткачук – членкиня

Місцева організація с. Слобозія Сучевей

Марія Захаріє – голова
Ірина Реуцу – заступник
Гарофіца Морошан – секретар
Деніса Захаріє – членкиня
Анка Захаріє – членкиня

Місцева організація м. Мілішівці

Бриндуша Писларі – голова
Іван Прісакарі – перший заступник
Георге Писларі – заступник
Наталія Плещик – секретар
Марія Полек – скарбник
Женіка Цігал – членкиня
Міхаєла Цігал – членкиня
Джорджіана Москаль – членкиня
Домніка Левицька – членкиня
Маріана Крецу – членкиня
Марія Козменюк – членкиня

Місцева організація с. Дарманешти

Юрій Кобзюк – голова
Василь Кіфорьяк – перший заступник
Юрій Хом'юк – заступник
Ленуца Вельничук – секретар
Єлисавета Хом'юк – скарбник
Петру Змеу – член
Ілля Міглюк – член

Місцева організація с. Палтіну

Ілля Саучук – голова
Костянтина Бурсук – перший заступник
Маріус Келба – заступник
Олена Дразнуч – секретар
Штефан Полек – скарбник
Василина Ясіновська – членкиня
Василина Даріє – членкиня
Ауріка Анеч – членкиня
Вірджінія Чорней – членкиня

(Продовження на 10 стор.)

Робоча поїздка голови СУР до Кишинева

Голова Союзу українців Румунії 2-3 листопада відвідав з робочим візитом Республіку Молдова. Микола-Мирослав Петрецький, який нещодавно був обраний віцепрезидентом Світового конгресу українців Східній Європі (Білорусь, Грузія, Естонія, Латвія, Литва, Молдова, Польща, Румунія, Словаччина, Угорщина та Чеська Республіка та), провів зустрічі з Послом Румунії в Кишиневі Крістіаном-Леонам Цуркану, Послом України в Кишиневі Марком Шевченком, Радницею Президента Республіки Молдова з питань культури Анжеолою Брашовяну Ерїзану, головою групи дружби з Україною в Парламенті Республіки Молдова, депутатом Оазу Нантоєм.

Голова СУР також зустрівся з представниками місцевих українських організацій, які відстоюють інтереси найбільшої в Р. Молдова української меншини. Дискусії були зосеред-

жені на складних проблемах молдовських українців, безпекових та гібридних викликах, з якими стикається Р. Молдова в контексті російського вторгнення в Україну, а також на необхідності підтримки європейського курсу Р. Молдова та України. Голова СУР наголосив на необхідності тіснішої співпраці між двома українськими громадами, які є як україномовними, так і румуномовними.

Микола-Мирослав Петрецький представив діяльність Союзу українців Румунії, роль СУР у збереженні та розвитку етнічної, культурної, мовної та релігійної самобутності української громади, наголосивши на значній

підтримці, яку румунська держава надає громадянам Румунії, що належать до національних меншин, в тому числі етнічним українцям, для збереження та утвердження своєї ідентичності. Він торкнувся фундаментальної ролі національних меншин у зміцненні тристоронньої співпраці між Румунією, Молдовою та Україною, а також розповів про те, як СУР підтримує українське шкільництво в Румунії, проводить велику кількість культурно-освітніх заходів, а також про плідну видавничу діяльність і про партнерства зі школами, адміністративно-територіальними одиницями та культовими закладами тощо.

Голова СУР поспілкувався з кількома українськими переселенцями в одному з центрів для біженців у столиці Р. Молдова, відвідав кишинівську гімназію імені Тараса Шевченка, поклав квіти до погруддя великого українського поета Тараса Шевченка, що знаходиться перед закладом, в якому навчаються і кілька десятків дітей українських біженців, а також завітав до української бібліотеки імені Лесі Українки.

Миколу-Мирослава Петрецького у Кишиневі супроводжувала делегація у складі Генерального секретаря СУР Ірини Люби Горват, радника СУР Костела Іліє та журналіста Василя Каптару.

Василь КАПТАРУ

ШТЕФАН ФЕДЬКО: 53 РОКИ СЛУЖІННЯ БОГОВІ

Отець Штефан Федько вже багато років служить і разом з віруючими молиться та славить Бога українською і румунською мовами. Він народився 30 липня 1942 р. на Мараморошині, там де люди завжди були сильні, здорові і працьовиті, в гарному українському селі Кречунів.

Початкові класи він закінчив у рідному селі, далі навчався у теоретичному ліцеї ім. Філімона Сирбу в Сігеті, де випуск 1961 року мав директором Панаса Новосівського, а серед вчителів налічувалися М. Митринюк, Бучковський, Сливка. Після ліцею він поступив та у 1969 році успішно закінчив Теологічний інститут в місті Сібіу.

Цей шлях у житті йому допомогли вибрати батьки – тато Штефан і мама Анна, добрі християни, але особливу роль в цьому зіграв отець-парох Іван Марущак, який направив 14 учнів для навчання у Теологічному інституті. Після закінчення теології молодий священник був направлений у Банатський край, де в українських селах у той період відчувався сильний брак українських священників.

Молодий теолог отець Штефан потрапив у село Черешня (Cireșul) недалеко від міста Лугож. Там служив у чотирьох церквах – Черешня, Переу, Кричово і Мегура. Був активним 43 роки і весь час служив в одній парафії. Його дружина працювала в шкільництві вчителькою та виховала не одне

покоління учнів. Мають двох дочок, старша працює в Тімішоарі директоркою восьмирічної школи, а менша – директоркою дитячого садочка. У селі мають гарне господарство, допомагають дочкам та онукам.

Священник-пенсіонер люб'язно погодився відповісти на кілька коротких запитань.

– Розкажіть, будь ласка, яким був Ваш найкращий момент як священника.

– Це був момент в церкві – Ієрархічний візит банатського Митрополита Ніколая Корняну з Тіміша, а потім візит єпископів.

– Що Ви можете сказати про молодих священників?

– Я зустрів багатьох молодих отців у селах Щука, Гусарка (Pădureni), Петросі, Копашиль, Зоріле, а найбільше в монастирі Переу. Вони стараються залучати віруючих до церкви, але богослужіння проводять переважно румунською мовою.

– Які поради Ви можете дати молодим священникам?

– Молодим священникам Банату я бажаю мати

якомога більше нових і гарних українських церков та раджу більше служити рідною мовою. Я багато чого в цьому плані започаткував, а вони мають надалі проповідувати українською мовою, щоб наша мова не пропала і надалі була жива у нашому краї.

– Ви є одним з тих, хто брав участь у заснуванні Тіміської філії Союзу українців Румунії в Лугожі. Як усе відбувалося?

– Так і було. Разом з покійним вчителем Юрієм Семенюком та іншими українцями ми намагалися об'єднати розсіяних по місту українців. Це, повірте, було дуже непросто, було виконано величезний труд. Але Господь Бог допоміг нам це здійснити і нам вдалося навіть побудувати нову церкву, яка стала духовним центром українців у Банаті.

Панотче, Ви людина, яка не марно прожила життя, Ваша праця була дуже плідна на

Божій ниві і багато людей зверталися по Вашу допомогу. З нагоди Вашого 81-річчя від імені всіх парафіян, українців і румунів, бажаю Вам і Вашій родині міцного здоров'я, сили, світлої Божої ласки та щастя! А Ваші проповіді, такі чудові, повчальні та сильні, нехай звучать ще багато-багато років! На многая літа!

Анна БЕРЕГІЙ

МІЖНАРОДНА КОНФЕРЕНЦІЯ «ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В РУМУНІЇ – НАГОДА ДЛЯ РОЗДУМІВ ПРО ГЕОПОЛІТИЧНІ ВИКЛИКИ В РЕГІОНІ»

Учетвер, 9 листопада, у конференц-залі бухарестського готелю Шератон відбулася 5-та конференція «День української мови в Румунії – нагода для роздумів про геополітичні виклики в регіоні». Захід розпочався з державних гімнів Румунії та України та молитви отця Василя Колопельника, вікарія Українського греко-католицького вікаріату у Румунії.

З привітальним словом до присутніх звернувся голова Союзу українців Румунії, депутат Парламенту Румунії Микола-Мирослав Петрецький, який підкреслив, що свято рідної мови є однією з найважливіших подій у житті кожної нації. «Кожен народ може відновити будь-яку матеріальну річ, але не може відновити мову, якщо вона втрачена», – сказав голова СУР. Він наголосив, що СУР докладає значних зусиль для збереження української мови, а підтвердженням ефективності цієї роботи стали результати останнього перепису населення, що підтвердили важливість української громади, однієї з найбільших з точки зору культури, історії та географії, третьої за чисельністю національної меншини у Румунії. Микола-Мирослав Петрецький подякував усім за підтримку української мови та українського народу, особливо в ці складні часи.

Далі виступили представники Адміністрації Президента, Уряду та Парламенту Румунії, Верховної Ради України, місцевих адміністрацій Румунії та України, Посольства України в Румунії, Світового Конгресу Українців, Європейського Конгресу Українців, академічних та церковних кіл тощо.

Мова залишається скарбницею надії

Радник Президента Румунії Серджіу Ністор засудив незаконну агресію Росії проти України та наголосив, що у відповідь на війну та мову ворожнечі українська громада робить мову засобом злагоди, протидіючи демагогічному спотворенню мови та перетворенню її на зброю війни. «Мова залишається скарбницею надії», – підкреслив він.

Лідер парламентської фракції національних меншин у Палаті депутатів, депутат Варужан Памбукчан підкреслив важливість мови для ідентичності народу. Він закликав до збереження рідної мови, заявивши, що це «найважливіше, що будь-яка нація може зробити для себе».

Голова Комітету з питань культури Палати депутатів Юліан Булай торкнувся жахів війни в Україні, в якій агресор заперечує право України на власну ідентичність, а також культурну та мовну спадщину. Він підкреслив, що

«перлини народжуються в результаті страждань» і додав, що «зміцнення ідентичності української нації як окремої мовної групи зараз відбувається у результаті таких страждань».

Рідна мова: скарб для всіх меншин

Варол Амет, представник Демократичного союзу турко-татарських мусульман Румунії, підкреслив, що рідна мова є скарбом для всіх меншин, скарбом, який потрібно свято зберігати і передавати з покоління в покоління.

У своєму виступі Віорел Кожокару, директор Дирекції з питань Східної Європи та Центральної Азії Міністерства закордонних справ Румунії високо оцінив зусилля СУР щодо підтримки біженців. Він підкреслив, що Російська Федерація атакувала не лише суверенітет, але й право українського народу вирішувати своє власне майбутнє. «Росія заперечує все минуле України і хоче вкрати її майбутнє», – сказав він.

Посол України в Румунії Ігор Прокочук зазначив, що мова є головною зброєю проти агресії Росії, яка забороняє вивчення української на окупованих територіях, намагаючись таким чином знищити ідентичність. Він нагадав про всеосяжну допомогу, яку румунська держава надає Україні і про підтримку української меншини в Румунії на всіх рівнях.

Дойна Якобан, субсекретар Міністерства інвестицій та європейських проєктів, висловила свою вдячність за ініціативи Союзу українців Румунії на чолі з головою Миколою-Мирославом Петрецьким, вважаючи їх взірцем, гідним для наслідування всіма меншинами Румунії. «Я вдячна вам за все, що ви робите для збереження традицій, спадщини, цього великого багатства, яке ви маєте», – сказала Дойна Якобан.

Рідна мова є основою культурної спадщини кожної нації

Представник Міністерства освіти, субсекретар Жолтан Каллош підкреслив, що так само, як щодня дбаємо про нашу матеріальну спадщину, ми повинні дбати і про нашу мовну спадщину. Він підкреслив, що нацменшини є складовою історичного минулого цієї країни і прагнуть бути невід'ємною складовою її майбутнього.

Габріель Гіля, субсекретар Міністерства розвитку, громадських робіт та адміністрації Румунії, зазначив, що збереження рідної мови має бути постійною турботою будь-якої держави.

(Закінчення на 12 стор.)

Георге АНГЕЛ

Керівництво та структура Союзу українців Румунії

Місцева організація с. Чумерна

Іларія Пушкеу – голова
Екатерина Кіраш – заступник
Олена Нецук – секретар
Константин Мойса – скарбник
Марія Пашканюк – членкиня
Йонел Гуцуляк – член
Василь Корч – член

Місцева організація с. Молдовиця

Черасела Марія Чорней – голова
Лаура Суту – заступник
Віоріка Дупрій – секретар
Марчел Чуверка – скарбник
Марія Пашканюк – членкиня
Олена Дужак – членкиня

Місцева організація с. Площі

Василь Марочко – голова
Микола Зінич – заступник
Василь Фурдюк – секретар
Вероніка Пердей – скарбник
Іяна Куреш – членкиня

Місцева організація с. Ізвореле Сучевий

Марічка Мехно – голова
Штефан Мехно – перший заступник
Адела Ірімє – заступник
Джета Добранська – секретар
Анна Маковей – скарбник
Хризантема Александер – членкиня
Віоріка Афлорей – членкиня

Місцева організація с. Молдова Сулиця

Надя Бойчук-Лазер – голова
Дана Вероніка Чуперчук – заступник
Лоредана Рибинчук – секретар
Мірела Лецкан – скарбник
Вікторіца Коруц – членкиня

Місцева організація с. Бродина

Олена Торак – голова
Данієла Гудима – перший заступник
Камелія Лайба – заступник
Петро Паул Торак – секретар
Еріка Шмілевська – скарбник
Валерія Попеску – членкиня
Василь Столер – член

Місцева організація с. Вишня Бродина

Василь Мехно – голова
Лівія Мехно – заступник
Йонел Ігнатюк – секретар
Василь Чучко – скарбник
Іван Логош – член

Місцева організація с. Ульма

Николай Чокан – голова
Іван Горбан – перший заступник
Соня Дарійчук – заступник
Марія Марочко – секретар
Николай Шутак – скарбник
Аліна Марочко – членкиня
Джорджета Жекало – членкиня
Мірела Марочко – членкиня
Олена Чига – членкиня
Юрій Мецкан – член

Місцева організація с. Негостина

Нікуліна Клапон – голова
Христина Кідеша – перший заступник
Мірабела Карпак – заступник
Лідія Даскалюк – секретар
Дан Радун Данилюк – скарбник
Данієл Крижиновський – член
Йоана Лорена Кідеша – членкиня
Олена Григораш – членкиня
Ніколета Петрашук – членкиня
Аліна Кідеша – членкиня
Андрея Григораш – членкиня

Місцева організація с. Ботошеница

Василь Майовскій – голова
Фенел Онисім – заступник
Лівія Гарофіца Беженаріу – секретар
Маріус Габрієл Скіпор – член
Крістіан Онисім – член

Місцева організація с. Гропени

Гергіна Николаїшин – голова
Микола Яцків – заступник
Михайло Кіріак – секретар
Марія Вассі – членкиня
Олена Журавле – членкиня

Місцева організація с. Майдан-Качіка

Овідіу Михайло Ткач – голова
Николай Николаїшин – перший заступник
Йозефіна Горійчук – заступник
Ніколета Ткач – секретар
Маріус Строка – член
Йонуц Урсуляк – член

Місцева організація с. Калинешти-Купаренко

Йонуц Мартинюк – голова
Ореста Сенчук – заступник
Аліна Окрайничук – секретар
Віорел Пенюк – скарбник
Ірина Кордубан – членкиня

Місцева організація с. Шербівці

Аліна Мазурак – голова
Міхаєла Рибинчук – заступник
Артемізія Рибинчук – секретар
Леон Рибинчук – скарбник
Василь Мачук – член

Місцева організація с. Байнець

Маріана Юга – голова
Микола Кліновський – заступник
Маріана Юга – секретар
Олена Сірецька – скарбник
Лекремьоара Зарожану – членкиня

Місцева організація с. Вашківці

Кармен Кришмар – голова
Юлія Марія Семенюк – заступник
Лівія Факашук – секретар
Родіка Віцега – скарбник
Кетелін Кришмар – член
Йонела Турлюк – членкиня
Лаура Абрамюк – членкиня

Місцева організація м. Серет

Константин Попеску – голова
Зірка Янош – перший заступник
Богдан Маназ – заступник
Коріна Келінеску – секретар
Кармен Штюбеяну – скарбник
Василь Гуцул – член
Валентин Толокан – член

Місцева організація с. Балківці

Петро Шойман – голова
Лекремьоара Григорчук – перший заступник
Родіка Шойман – заступник
Нарциса Керстян – секретар
Настасія Одовічук – скарбник
Василь Халапко – член
Сергій Шмігельський – член
Сільвія Данилюк – членкиня
Емануела Курилюк – членкиня
Вероніка Стафіє – членкиня
Віолета Шербан – членкиня

Місцева організація м. Радівці

Василь Паскару – голова
Марін Пискливей – перший заступник
Гаврило Мойсян – заступник
Анна Марку – секретар
Александрина Пуга – скарбник
Василь Качур – член
Микола Ковцун – член

Місцева організація м. Сучава

Лучія Міжок – голова
Делія Мартиняк – перший заступник
Марчела Гопулеле – секретар
Василь Перпелюк – член
Ліджія Рентя – членкиня
Юрій Серійчук – член
Гаврило Букур – член

Місцева організація с. Іпотешти

Василь Думенку – голова
Діана Петрару – заступник
Лекремьоара Бобу – секретар
Дана Гладюк – членкиня
Дорел Гостюк – член

ТІМІСЬКА ФІЛІЯ СУР

Комітет Тімиської філії

Марія Сабо-Кондрей – голова
Василь Дрозд – перший заступник
Вероніка Міхаєла Бумбук – перший заступник
Василь Сорін Шпілка – перший заступник
Василь Шандор – заступник
Іван Ковач – заступник
Анна Грінь – секретар
Марія Бежеря – скарбник
Маріана Кубаш – членкиня
Василь Габрієл Білан – член
Біанка Марія Гінда – членкиня

(Продовження на 11 стор.)

Керівництво та структура Союзу українців Румунії

Місцева організація м. Тімішоара

Вероніка Міхаєла Бумбук – голова
Василь Дрозд – заступник
Олена Блискун – секретар
Олена Попович – скарбник
Олекса Цімбота – член

Місцева організація с. Бара

Даяна Олена Веліч – голова
Летіція Раціу – заступник
Данієла Деніла – секретар
Петро Констянтин – скарбник
Корнел-Орландо Васіліу – член

Місцева організація с. Бирна Поганешть

Іван Лонга – голова
Ліліана Роман – заступник
Анкуца Роман – секретар
Анна Ганціг – скарбник
Анна Мікулайчук – членкиня

Місцева організація с. Бечкереку Мік

Надя Мартинкі – голова
Васіль Дербак – заступник
Міхаєла Одарка Кец – секретар
Юрій Дедар – скарбник
Маріана Марков – членкиня

Місцева організація с. Бетхаузен

Василь Кондрей – голова
Августин Сабо-Кондрей – перший заступник
Олекса Хащар – заступник
Василь Бензар – скарбник
Дмитро Севера – член
Марія Сабо-Кондрей – секретар
Марія Мельничук – членкиня
Ана Отеску – членкиня
Іван Стуляник – член

Місцева організація с. Бренешти

Володя Білан – голова
Іван Онча – заступник
Штефан Машниця – секретар

Місцева організація с. Готлоб

Аурелія Копіл – голова
Ана Звунка – заступник
Марія Крішан – секретар
Лавінія Гергел – скарбник
Софіка Бойчук – членкиня

Місцева організація с. Дудешть Векь

Емілія Мехно – голова
Роксана Герцог – заступник
Олександра Мотан – секретар

Місцева організація с. Джармата

Іван Болдіжар – голова
Петро Йоці – заступник
Джорджета Тершан – секретар
Адріана Арделян – скарбник
Біанка Клітнович – членкиня

Місцева організація с. Бодо

Іван Пістен – голова
Марія Пістен – заступник
Маріана Пістен – секретар

Нікіта Анішорьяк – скарбник
Василина Росуш – членкиня

Місцева організація Гаводжія

Василь Росока – голова
Лучіан Нікоаре – заступник
Флорентіна Карп – секретар
Роксана Росока – скарбник
Лучіка Нікоаре – членкиня

Місцева організація м. Лугож

Іван Ковач – голова
Іван Холодняк – заступник
Іляна Бротней – секретар
Ленуца Теслевич – скарбник
Богдан Гріга – член

Місцева організація Варіяш

Дімітріє Лепей – голова
Іляна Байкулеску – заступник
Микола Корнишан – секретар
Іван Зузак – скарбник
Юрій Іваніш – член

Місцева організація с. Джелу

Мілан Шімоня – голова
Іван Саука – заступник
Дмитро Саука – секретар
Михайло Бурешін – скарбник
Борис Шімоня – член

Місцева організація с. Машлок

Юрій Росуш – голова
Косміна Доготар – заступник
Анна Тафійчук – секретар
Василь Росуш – скарбник
Марія Аргілян – членкиня

Місцева організація с. Реметя Міке

Анна Грінь – голова
Василь Коренюк – заступник
Анна Арса – секретар
Анна Роман – скарбник
Василь Глодян – член

Місцева організація с. Крічова

Василь Шандор – голова
Михайло Шпілка – заступник
Таліда Балінт – секретар
Іван Шандор – скарбник
Іляна Стенкуляну – членкиня

Місцева організація с. Дарова

Лумініца Шулдак – голова
Марія Шулдак – заступник
Параска Вечунка – секретар
Анна Шулдак – скарбник
Гафія Павел – член

Місцева організація с. Драгомірешть

Марія Бежеря – голова
Анна Чорей – заступник
Іляна Онча – секретар
Тітіана Дрозд – скарбник
Равека Бензар – член

Місцева організація с. Жірок

Тодор Шкутка – голова
Нуца Піліпець – заступник
Анна Соловестру – секретар
Петро Соловестру – скарбник
Родіка Ніколаєску – членкиня

Місцева організація с. Ніцкідорф

Іван Хар – голова
Ілля Дарійчук – заступник
Доріна Хар – секретар
Віолета Глодик – скарбник
Доріка Гарасемюк – членкиня

Місцева організація с. Огаба Лунге

Василь Нан – голова
Анна Чін – заступник
Іляна Дрегой – секретар
Себастьян Марінеску – скарбник
Нарцис Марінеску – член

Місцева організація с. Педурень

Михайло Козак – голова
Василь Петровай – заступник
Анна Нуці Шири – секретар
Іван Мікулін – скарбник
Іван Теслевич – член

Місцева організація с. П'єстроаса Маре

Маріана Кубаш – голова
Андрій Кут – перший заступник
Іван Севера – заступник
Йоана Мікулайчук – секретар
Анна Бензар – членкиня

Місцева організація м. Синіколау Маре

Марія Дарійчук – голова
Доміціан Дячук – заступник
Сільвія Горбан – секретар
Іван Дарійчук – скарбник
Ірина Шанта – членкиня

Місцева організація с. Штюка

Сорін Лавер – голова
Адріан Дзіцак – заступник
Міоара Чінар – секретар
Михайло Онсеа – скарбник
Йоана Турчин – членкиня
Василь Яблончук – член
Іван Берфела – член
Мирон Катанчук – член
Марія Поп – членкиня

ТУЛЧАНСЬКА ФІЛІЯ СУР

Комітет Тулчанської філії

Лучіка Герман – голова
Георге Мунтяну – перший заступник
Віоріка Кіселєв – перший заступник
Валеріу Сафченку – заступник

(Закінчення на 15 стор.)

МІЖНАРОДНА КОНФЕРЕНЦІЯ «ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В РУМУНІЇ – НАГОДА ДЛЯ РОЗДУМІВ ПРО ГЕОПОЛІТИЧНІ ВИКЛИКИ В РЕГІОНІ»

(Закінчення. Поч. на 9 стор.)

«Рідна мова є основою культурної спадщини кожної нації», – сказав він, зазначивши, що свято, присвячене рідній мові є особливою віхою і необхідно докласти постійних зусиль, щоб передати цей скарб прийдешнім поколінням.

Субсекретар Міністерства культури Санда Марін Кажал зазначила, що найбільшим послом нації є культура. Вона закликала молитися за мир і за те, щоб кожен народ міг думати і говорити своєю мовою.

Петру Бледя, заступник державного секретаря Міністерства внутрішніх справ, зазначив, що будь-який народ може існувати лише за умови збереження своєї національної та мовної специфіки. Він нагадав, що мовне розмаїття є фундаментальною складовою європейської ідентичності: «Ми маємо бути прикладом поваги і розуміння наших різноманітних спільнот», – сказав він.

Ми живемо поруч зі звичайними війнами, у величезній інформаційній війні

Субсекретар Департаменту міжетнічних відносин Румунії Дінчер Джафер зазначив, що майбутнє етнічних спільнот є невизначеним без збереження їхніх рідних мов. «Мова є найважливішим елементом ідентичності кожного народу», – підкреслив Дінчер Джафер.

Генеральний директор Національного пресагентства AGERPRES Клаудія Ніколає розповіла про небезпеку дезінформації в контексті війни в Україні. Вона нагадала, що AGERPRES було серед тих ЗМІ, які з самого початку російської агресії в сусідній країні передавали з різних куточків України. «Ми живемо, поруч зі звичайними війнами, у

величезній інформаційній війні і я вважаю, що ця війна, хоча ми її не бачимо, хоча вона не така відчутна, як звичайна війна, є набагато небезпечнішою. Як журналісти, ми повинні постійно враховувати два елементи – ясність і точність», – сказала Клаудія Ніколає.

Представник Суспільного телебачення Румунії Борис Велімірович торкнувся важливості збереження рідної мови та ролі у цьому процесі, яку мають відігравати засоби масової інформації. За його словами, суспільне телебачення усвідомлює цю місію і робить багато програм для нацменшин.

П'ять тематичних панелей

У рамках конференції відбулися п'ять дискусійних панелей, в рамках яких було обговорено цілу низку актуальних регіональних викликів. Серед них були дискусії про просування мовного та культурного розмаїття в європейському контексті на прикладі румунської міжетнічної моделі, а також про вирішальну роль меншин у зміцненні тристороннього співробітництва між Румунією, Р. Молдова та Україною. Серед інших тем дебатів були: важливість подальшої підтримки України у протистоянні між демократією та автократією, а також протидія дезінформації та пропаганді, з наголосом на їх впливах на політичні та соціальні процеси в Європі.

Захід було організовано з нагоди Дня української мови, який офіційно відзначається відповідно до закону № 213, прийнятого румунським парламентом у 2018 році за ініціативи депутата Микола-Мирослава Петрецького.

Про душі спочилих...

Протягом нашого життя доля підносить багато неприємних моментів, але у терпінні ми приймаємо усі випробування, які дає нам Бог. Найважче перенести на цьому земному житті розлуку з нашими родичами, а саме їх смерть. Хоча Христос запевняє нас, що розлука є тимчасовою і, що смерть є переходом або сном та навіть, якщо усі ми знаємо, що перейдемо цей поріг, коли хтось із наших близьких осіб йде у вічність, нам стає дуже важко.

Наша церква спонукає живих молитися і поминати спочилих людей. Навесні перед великим Постом ми споминаємо тих, хто відійшов у вічність, так само і восени, у першу суботу листопада, коли всі українці, православні і не лише, споминають своїх померлих, показуючи таким чином, що люблять і не забувають їх, а також переконані, що розлука є лише тимчасовою.

І цього року великий рушанський цвинтар був протягом одного дня місцем світлим, місцем куди діти і дорослі прийшли, щоб запалити свічку на могилі рідних та помолитися за упокій. Були відслужені панахиди і пролиті сльози за тими, яких вже немає серед нас.

У давньому світі, перед Ісусом Христом, поганський світ не поважав своїх спочилих, тоді люди вірували, що мерт-

ве тіло є нечистим, а їхні цвинтарі не були у селі або в місті, а десь на окраїні. Їхня наука принаджувала те, що мерці є осквернені, так чимало паганів палили спочилих аби позбутися всякої журби. Так воно було у стародавньому світі і лише після Ісуса, у християнській науці, тіла усопших не вважалися нечистими, а християни ховали і далі ховають своїх мертвих біля церкви. Немає жодної православної церкви аби на своєму подвір'ї не мала і цвинтар. Люди були поховані коло церкви, щоб кожної неділі та свята, коли служиться Свята Літургія, як живі, так і спочилі знаходилися б в одному місці: біля Божого Храму. На кожному гробі є поставлений знак хреста, знак який не символізує смуток і смерть, а символізує воскресіння з мертвих та нашу оправдану надію, що усі ми воскреснемо.

Прихід до цвинтаря завжди засмучує, але водночас нас тішить можливість прийти до гроба батька чи мати, бабусі або дідуся, знаючи що в тій могилі спочивають тлінні останки близьких осіб, які одного дня встануть, тому що так визнаємо у молитві «Вірую..! (Символ віри)»: «Чекаю воскресіння мертвих і життя будучого віку. Амінь!»

отець Іван ЮРЧА,
с. Рускова

СВІТОВА ФЕДЕРАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

СФУЖО 75: 12-13 листопада
1948 року відбувся I Конгрес СФУЖО

12–13 листопада 1948 року у Філадельфії відбулася знакова подія в історії українського жіночого руху. На Світовому Конгресі Українського Жіноцтва, скликано-го з ініціативи Союзу Українок Америки, було проголошено створення Світової Федерації Українських Жіночих Організацій (СФУЖО), міжнародної координаційної надбудови українських жіночих організацій у світі.

(Продовження на 13 стор.)

СВІТОВА ФЕДЕРАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

(Закінчення. Початок на 12 стор.)

СФУЖО послідовно втілює в життя основні програмні постулати, задекларовані 75 літ тому, а саме – «змагання до єдності всіх національних сил та до постійної готовності і дієвості на благо України».

Об'єднавчі процеси, які розпочали десять жіночих організацій, з кожним десятиліттям поглиблюються, розширюючи свою мережу і простір, відповідаючи на все нові й нові виклики, які перед Україною ставило життя. СФУЖО дієво продовжує координувати працю українських жіночих організацій різних країн у площині гендерних і національних питань, займаючись проблемами виховання, освіти, зміцнення своїх складових як основи для свого розвитку та праці, питаннями допомоги знедоленим як в Україні, так і на поселеннях, підтримкою біженців. Сьогодні мережа СФУЖО діє у 33 країнах світу.

Окремою сторінкою діяльності є співпраця з міжнародними структурами, адже СФУЖО має акредитацію в Департаменті глобальних комунікацій і консультативний статус в Економічній і соціальній раді ООН та членство при ЮНІСЕФ. Міжнародне визнання, без сумніву, зміцнює позитивний імідж СФУЖО, робить цю організацію ще більш впливовою й авторитетною в країнах проживання та в Україні.

У 1991 р., після відновлення Незалежності України, з нею розпочалася активна взаємодія: співпраця і на рівні органів вико-

навчої та законодавчої влади, і з численними громадськими організаціями та науковими й освітніми інституціями.

Важко перелічити всі напрями роботи Світової Федерації Українських Жіночих Організацій, які змінюються і пріоритизуються відповідно до вимог часу.

Війна, яку розпочала росія проти України 24 лютого 2022 року суттєво вплинула на діяльність СФУЖО. Українські жіночі організації в діаспорі під проводом СФУЖО з перших днів війни стали на підтримку України, наперед, надаючи потужну гуманітарну допомогу та допомогу захисникам України задля наближення Перемоги, а

також взяли під опіку вимушених переселенців у своїх країнах.

Ці та інші актуальні питання були в епіцентрі обговорення XII Конгресу СФУЖО, який відбувся в жовтні 2023 р. у Перемишлі в Польщі, у країні, яка першою прийняла на себе потужний потік емігрантів-втікачів від війни з України.

Ярослава ХОРТЯНІ –
новообрана голова СФУЖО

Історія СФУЖО – важлива частина історії українського жіночого руху, історії України. Організація пройшла славний шлях, сповнений героїчної діяльності у важкі повоєнні роки Другої світової, у період бездержавності України, у час її відродження та становлення. Сьогодні СФУЖО розділила біль і страждання українського народу, який стікає кров'ю, виборюючи свою Свободу. Переконані, що Україна якнайшвидше вийде з горнила війни, а СФУЖО і далі буде підтримувати її у відновленні та відбудові.

Адже вона має колосальний потенціал – українську жінку, інтелектуальну, творчу, активну, Українку-воїна, Українку-волонтера, ніжну, стійку і непохитну.

З нагоди 75-ліття Світова Управа провела своє перше в новій каденції засідання. Членкині шанували пам'ять засновниць Федерації, пригадали основні віхи в її роботі та очільниць СФУЖО.

Пресслужба СФУЖО

<https://mailchi.mp/b747df1bc915/75-12-13-1948СФУЖО>

Гіта Уессекська

1000 років тому, втікала в нікуди беззахисна донька вбитого короля Англії Гарольда II Годвінсона, Гіта (Гіта Уессекська), щоб насильно не видали її заміж за вбивцю батька.

Король – самозванець кинув навздогін вірних псів та попередив всіх королів і королев Франції, Німеччини, Данії..., якщо приймуть і пригріють втікачку, то піде війною! Спустошить і помститься! Бо ж королівський титул Гіти був дуже йому потрібний!

Ніхто в Європі не подав допомоги принцесі, бо ніхто не хотів війни!

Єдиною, хто не побоявся і кинув виклик вбивці та самозванцю – була королева Норвегії – Єлизавета, донька будівничого Софіївського собору князя Київської Русі Ярослава Мудрого! Наша королева!

Вона була в Європі відома, як Еллісіф.

Після вбивства її чоловіка Гаральда III, Єлизавета правила Норвегією, іншими словами – була королевою вікінгів!

І ось ця княгиня з Києва – Єлизавета, не тільки обіграла сироту, але й поставила ультиматум:

Що? Ти смієш мені погрожувати? Та тільки рипнись!

І я вже буду зі своїм військом біля твоїх воріт! Віднині ця дівчина, вважай, моя донька.

Королева Єлизавета, яка втратила свою рідну дочку Марію в один день з чоловіком, діяла безстрашно і впевнено! Вона вистояла, виховала не лише свою рідну доньку Інгігерду, майбутню королеву Данії, але й Гіту, доньку вбитого підступно короля Англії.

І знаєте ким стала прихислена королевою Єлизаветою, донькою Ярослава Мудрого, англійська біглянка?

Дружиною короля київського Володимира Мономаха! Матір'ю якого, була сестра візантійського імператора.

Ось яке у нас коріння!

Володимир Мономах та Гіта Уессекська!

Перед Богом і людьми поєднувались в біді і радості, кровними узами предки українського та англійського народів!

Джерело: www.istoriyi.com

Міжнародний день сільських жінок

Історія Олени Торак: дружини, мати, народної майстрині та заступниці селищного голови

(Продовження з попереднього числа)

Той факт, що я досі зустрічаю жінок, які активно включаються у життя села, дає мені надію, що ми на правильному шляху

Окрім своєї пристрасті, Олена Торак також є заступником мера Бродини. Село, мальовничо розташоване на березі річки Сучава, являє собою мозаїку сільських поселень, коріння яких проникли глибоко в серце Буковини. Ця прекрасна сільська громада межує з населеними пунктами Ульма, Стража, Ізвоареле Сучавей, а знаходиться уздовж кордону Румунії з Україною.

Ми запитали Олену наскільки важко жінці обіймати таку важливу посаду. Її відповідь, супроводжувана усмішкою, була більш ніж повчальною. «Мені, як віце-меру, не важко, я вважаю громаду великою родиною. Бути жінкою має свої природні переваги і недоліки. Я вірю в силу власного позитивного прикладу».

«Як жінка, завдяки своїй посаді віце-мера, я можу зробити свій внесок у розвиток української громади, а той факт, що на місцях я

все ще зустрічаю жінок, які активно включаються у життя села, дає мені надію на те, що ми на правильному шляху».

«З десяти сіл, що входять до складу нашої комуни, українці складають більшість у шістьох, а підтримка Союзу українців Румунії має вирішальне значення для збереження української ідентичності в цьому регіоні», – розповіла Олена.

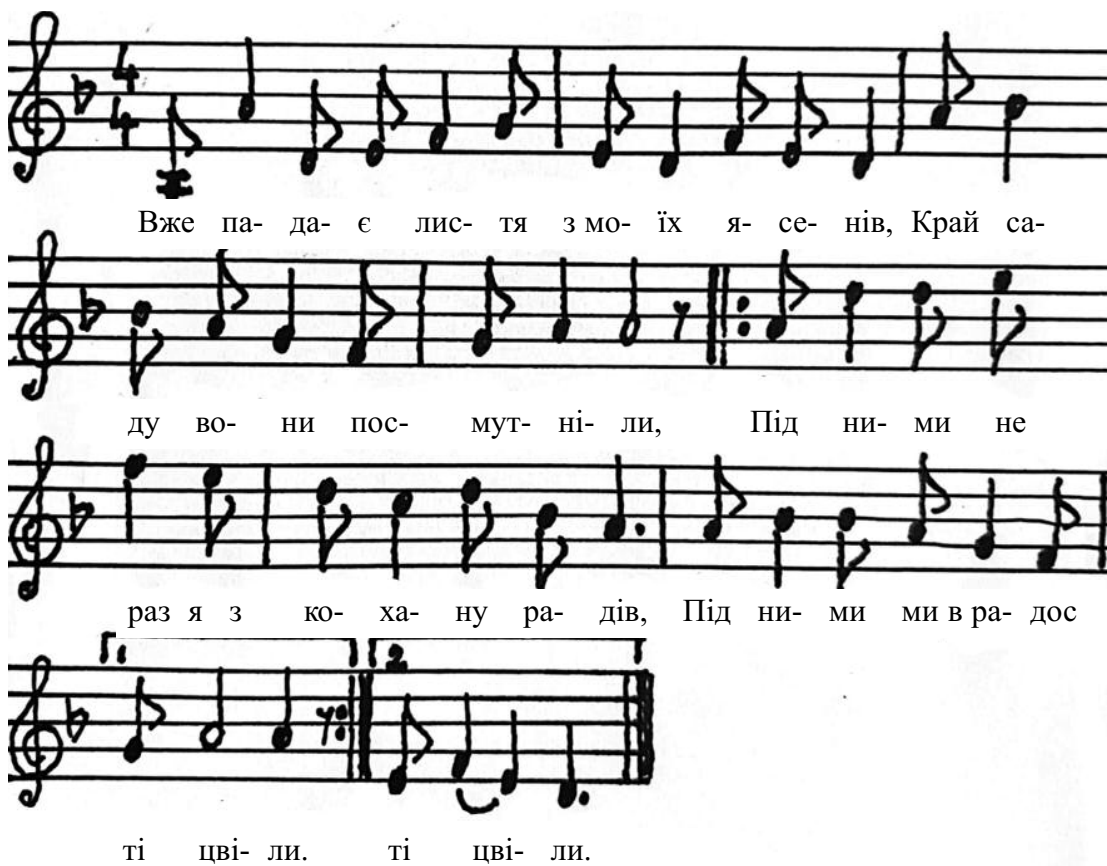
«Союз українців Румунії бере активну участь у просуванні українських традицій та звичаїв, у збереженні культурної ідентичності через участь та фінансову підтримку в організації різних культурних заходів, пов'язаних з Великодніми святами, кулінарними заходами, зимовими святами, днями населеного пункту, богослужіннями, релігійними концертами тощо.»

Молодь має засвоїти, що квітка цвіте найбагатше там, де її посіяли, а не де посадили

Наприкінці розмови ми запитали Олену Торак, що, на її думку, потрібно зробити для того, щоб українці в Румунії зберегли свою ідентичність. Вона відповіла, що надія покладається на молодь.

МОЇ ЯСЕНИ

Слова і музика: Михайло ВОЛОЩУК

МОЇ ЯСЕНИ

Вже падає листя з моїх ясенів,
Край саду вони посмутніли,
Під ними не раз я з кохану радів,
Під ними ми в радості цвіли.

Чомусь ми до них, як до рідних йшли,
Були з ними завжди, як рідні,
Спішили, як лєні з-між гір до ріки
Любили їх, як люблять гідні...

Роки ті минули, як хмари пройшли,
їх вже не мож стріти ніколи,
Тому й посмутніли мої ясени,
Як від хуртовин ліси й поле.

Прийшла вже і осінь до них золота
Листи їхній вже пожовтіли,
Тому і вони, як я бачу щодня
Край саду мого посмутніли.

Як завтра не буде на них вже листів,
Не будуть радіти вже ними,
До них принесуть з-за нерідних морів
Високі сніги, буйні зими.

До них я тоді зовсім більш не піду,
Щоб не зустрічати морози,
Під ними весною любов знов спімну,
Докажуть це їм мої сльози...

Le felicităm pe
femeile din
mediul rural
care contribuie
la dezvoltarea
comunităților
din care fac
parte!

«Молоде покоління повинно зрозуміти і зберігати (наскільки це можливо в сьогоденних умовах) ту впорядкованість, без якої село старих часів не було б таким красивим. Навіть якщо є різні можливості популяризації, важливо не віддаватися надто багато від сільського вогнища, а приводити сюди відвідувача, даючи йому можливість брати участь у різних побутових заходах, а також у заходах, організованих спеціально для популяризації української культури. Молодь повинна засвоїти, що квітка найбагатше цвіте там, де її посіяли, а не де посадили».

У минулому, в селі говорили, що жінка тримає три стіни будинку, а чоловік – лише одну. Це також відображається у збереженні традицій та народних ремесел, де головну роль відіграють жінки.

На завершення наводимо слова про Олену Ельвіри Романюк, директорки Музею народних звичаїв у Гура-Гуморулуй:

«Олена Торак відноситься до тих виняткових людей, які, мешкаючи в населеному пункті, сповненому мудрості предків, знали, як підійти до неї природним чином, відкриваючи приховані таємниці символів, майстерно виконаних на румунській писанці. Вона також знайшла спосіб передати свої знання з властивою їй щедрістю, створивши Школу молодих писанкарів у Бродині, яка вже стала відомою і відзначена призами на спеціалізованих ярмарках».

Георге АНГЕЛ

Керівництво та структура Союзу українців Румунії

Йоан Нікіта – секретар
Адріана Константин – скарбник
Ванюша Артїмов – член
Євгенія Міхалаке – членкиня
Фелічія Тенасе – членкиня
Іван Максим – член

Місцева організація с. Караорман
Віоріка Кіселєв – голова
Олена Міхаєла Савенку – заступник
Юліана Максим – секретар

Місцева організація с. Кілія Веке
Флорія Лісавенку – голова
Валентина Сїмїйонова – заступник
Деспїна Войку – секретар

Місцева організація Чукурова
Йоана Тудор – голова
Дорїна Неджіле – заступник
Христина Йожа – секретар

Місцева організація с. Крішан
Дойна Чїмпоешу – голова
Веронїка Сафченку – заступник
Родїка Яковїч – секретар

Місцева організація с. Фентина Марє
Джорджета Нягу – голова
Софія Корней – заступник
Сїльвія Нягу – секретар

Місцева організація с. Летя
Іван Максим – голова
Ленуца Іванченку – заступник
Дорїна Максим – секретар

Місцева організація с. Мурїгїол
Йордана Іванов – голова
Санда Савка – заступник
Уліта Ілієску – секретар
Тетяна Сава – членкиня
Сергїй Кондра – член

Місцева організація с. Пардина
Міхаєла Кислицька – голова
Анета Теодорова – заступник
Марія Кузуб – секретар

Місцева організація м. Сфїнту Георге
Августина Йонїце – голова
Адріана Константин – заступник
Вїкторїя Андреєва – секретар

Місцева організація м. Суліна
Марія Кримська – голова
Олена Мокану – заступник
Васїліка Кіселєв – секретар
Іван Дамян – член
Ванюша Артїмов – член

Місцева організація с. Телиця
Іван Нікіта – голова
Василь Тертиш – заступник
Микола Андрей – секретар

Пауліна Андрей – членкиня
Некулай Сергїй – член

Місцева організація м. Тулча
Євгенія Мігалаке – голова
Пауліна Кондрат – заступник
Вїолета Тодїє – секретар
Елеонора Бачу – членкиня
Фелічія Тенасе – членкиня

КОМІСІЇ СУР

Комісія з питань освіти й науки:

Роман Петрашук – голова
Ілля Саучук – заступник голови
Адріана Горват-Бежера – секретар
Антоанета Країничук – членкиня
Марія Сабо-Кондрей – членкиня
Делїя Мартиняк – членкиня
Вїолета Манзур – членкиня
Галина Мікулайчук – членкиня
Марія Папарига – членкиня
Павло Білокопитюк – член
Лариса-Валентина Петрецька – членкиня
Микола Бензар – член
Мїрабела Карп'як – членкиня
Мїрела Мунтяну – членкиня
Олександра Юрак – членкиня
Анна Ганцїг – членкиня

Комісія з питань культури:

Михайло Траїста – голова
Анна Самбор – заступник голови
Христина Кідеша – секретар
Іван Росоха – член
Василь Білан – член
Георгїй Мунтяну – член
Олександр Кіселєв – член
Зїрка Янош – членкиня

Комісія з питань преси, книгодрукування й мас-медїя:

Іван Гербіл – голова
Ірина Мойсей – заступник голови
Штефанїя П'єтряну – секретар
Корнелїй Ірод – член
Надія Бойчук-Лазар – членкиня
Джанїна Бутар – членкиня
Міхаєла Бумбук – членкиня

Комісія з європейських справ, міжнародних відносин, зв'язків з Україною та українською діаспорою:

Ірина-Люба Горват – голова
Василь Пасенчук – заступник голови
Лучїка Герман – секретар
Вїктор Середенчук – член
Овідїй-Михайло Ткач – член
Іляна Леона – членкиня
Марія Сабо-Кондрей – членкиня
Ілля Саучук – член
Вїктор Семчук – член

Комісія у справах молоді та спорту:

Олександр Мочернак – голова
Сорїн Шпїлка – заступник голови
Фабїан Попович – секретар
Степан Траїста – член
Іван-Сїлвіу-Сорїн Смокот – член
Серджїу Шмігельський – член
Сїлвіу-Іванко Шейко – член
Крістіан Семенюк – член
Дмитро Штуляник – член
Андрея-Корнелїя Цудик – членкиня

Комісія з соціальних та сімейних питань:

Мїрела Чукур – голова
Терезїя Шендрою – заступник голови
Іляна Преда – секретар
Ореся-Нїколета Бойчук – членкиня
Бріндуша Пислар – членкиня
Нїкуліна Клапон – членкиня
Фелічія Тенасе – членкиня
Бїянка-Марія Ганда – членкиня
Іван Шейко – член

Комісія з питань адміністрації:

Іван Рекало – голова
Василь Бучута – заступник голови
Сергїй Стуляник – секретар
Іван Брінзяник – член
Пїнтя Марїчук – член
Елена Торак – членкиня
Миколай Чокан – член
Василь Шндор – член
Гавріло Мікулайчук – член

Комісія з питань культів:

Василь Колопельник
Адріан Вїшован
Михайло Кобзюк
Богдан-Марїус Кїрілоас
Ольга Біловолська
Анджела Мікулайчук
Василь Бучута
Марія Сабо-Кондрей
Іван Йойкалюк

Контрольно-ревїзїйна комісія

Юрїй Кїмшак – голова
Михайло Гава – член
Павло Білокопитюк – член

Комісія з питань етики та спорів

Міхаєла Руснак – голова
Елена Торак – член
Василь-Флорїн Данко – член
Адріана Бежера-Горват – членкиня
Іван Малиновський – член

Міхаєла Ністор: Історія молодого амбасадорки української ідентичності

День української писемності та мови ми вирішили відсвяткувати з переможницею Олімпіади з української мови Міхаєлою Ністор. Для неї українська мова та література – це не просто шкільний предмет, а сама суть української ідентичності, мова, якою вона вивчила свої перші молитви від батьків. «Це мова, яку я знала з дитинства, ще до того, як вивчила абетку», – каже вона.

У відповідях Міхаєли на наші запитання простежується зрілість, яка різко контрастує з її юністю.

Зараз вона навчається в 12 класі ліцею імені Тараса Шевченка в м. Сігету Мармаціей, але пригадує, що брала участь у конкурсах читців української поезії ще з початкової школи. «Саме там я багато дізналася про культуру, звичаї та традиції етнічних українців Румунії», – з гордістю зізнається Міхаєла.

З часом вчителі підтримали її участь в олімпіадах та інших подібних змаганнях. «Два роки поспіль я досягала чудових результатів, пройшовши відбір на національний етап. Участь у Національній олімпіаді з рідної української мови та літератури принесла мені у 2021/2022 навчальному році третє місце з результатом 92 бали. У 2022/2023 навчальному році я отримала другу премію з результатом 96 балів, за що я вдячна моїм вчителям та Союзу українців Румунії за отриману нагороду».

В її розвитку до тепер Союз українців Румунії відіграв важливу роль, тому що «він підтримує освіту і брав участь у розвитку персональних якостей кожного окремого учня», – каже Міхаєла. «Беручи участь у різних заходах, конкурсах, організованих СУР, з того моменту, коли єдиною нагородою був диплом, якому я була рада, а також тепла їжа, до сьогодні, коли учні отримують різні заохочення, такі як дипломи, грошові призи, книги, ноутбуки, планшети

та участь у таборах, я відчула роль і підтримку СУР. Можу сказати, що завдяки СУР я мала можливість відвідати такі міста Румунії, як Тімішоара, Бухарест, Сату-Маре, Сібіу, Тульча, Констанца. Завдяки СУР я вперше побачила море, – це були мої слова і слова багатьох учнів, коли наша мрія побачити море здійснилася».

Ми запитали її, яким вона бачить майбутнє української громади в нашій країні. І дослухавши до кінця запитання, вона прямо відповіла: «Це залежить від нас. Особливо від нас, молодих людей. Особливо від нас, молодих людей, від того, наскільки ми будемо залученими, наскільки ми зможемо зберегти нашу

«Не треба забувати, що наші діди і прадіди принесли багато жертв, щоб зберегти українську мову і, що не менш важливо, не треба соромитися говорити, що ми – українці».

«Як громадянка Румунії та етнічна українка, я з великою гордістю, радістю в серці та повагою заявляю, що я українка. Я люблю мову, одяг, традиції та культуру».

Розмову з Міхаєлою ми закінчили на веселій ноті. Попросили її уявити, що вона є останньою представницею української громади на землі і що від неї залежить порятунок української ідентичності. Ми попросили її розповісти, що б вона зробила, який елемент (матеріальний чи нематеріальний) вона б захистила. Відповідь була простою і глибокою. Як і вона сама. «Якби від мене залежала доля української культури і традицій, я б боролася за збереження звичаїв, які ми успадкували від наших дідів і прадідів. Дуже приємно чути, з якою любов'ю і гордістю літні люди розповідають про те, що вони українці і з якою радістю розповідають про початок викладання української рідної мови в наших сільських школах».

Після завершення діалогу з Міхаєлою я зрозумів, що не тільки вчитель має чому навчити інших. Так само, як старість не обов'язково є ознакою мудрості, і як молодість не є ознакою незрілості.

У розмові з призеркою Олімпіади з української мови, ученицею ліцею імені Тараса Шевченка я знайшов урок зрілості, шляхетності та впевненості в тому, що традиції не згаснуть зі зміною поколінь, а українська ідентичність збережеться в цілості й схоронності. Безумовно, діти Міхаєли, коли прийдуть, також вимовлять свої перші молитви мовою її батьків і дідів.

Георге АНГЕЛ

мову, передати її далі. Навчання рідною мовою є дуже важливим для кожної особи, яка належить до етнічної групи, яка бореться за збереження рідної мови, культури».

Ми попросили нашу співрозмовницю передати послання для її однолітків. Запитали, що б вона їм порадила робити, щоб українська громада мала світле і прекрасне майбутнє? «Бути об'єднаними», – відповіла вона, додавши тут же:

Культурно-просвітницький часопис Союзу українців Румунії

РЕДАКЦІЯ:

Головний редактор – **Іван КОВАЧ** **Василь КАПТАРУ**

Редактори – **Ірина ПЕТРЕЦЬКА-КОВАЧ** та **Роман ПЕТРАШУК**

Комп'ютерний набір – **Ірина ПЕТРЕЦЬКА-КОВАЧ**

Техноредагування – **Роман ПЕТРАШУК**

Друкарня «RCR PRINT» Бухарест, Румунія; ISSN 1223-8988 Adresa redactiei:

Uniunea Ucrainenilor din România, str. Radu Popescu nr. 15,

Sector 1, București, ROMÂNIA, Tel. 0212220748, 0212220753, Fax 0212220737

E-mail: vilne.slovo@uur.ro/ Адреса сайту СУР: www.uur.ro

Наклад фінансований
Союзом українців Румунії

ЗАСТЕРЕЖЕННЯ

- За достовірність фактів, цитат, власних імен та інших відомостей відповідають автори підписаних матеріалів.
- Редакція може не поділяти точки зору авторів.
- Надіслані до редакції матеріали не рецензуються і не повертаються.
- Редакція залишає за собою право скорочувати і редагувати надіслані матеріали, не порушуючи їхнього основного змісту.
- З юридичної точки зору за зміст матеріалів відповідають їх автори.